

Stichting Marke Lochem is opgericht door inwoners met veel ecologische en hydrologische kennis die zich actief inzetten voor instandhouding en ontwikkeling van natuur, landschap en biodiversiteit in de gemeente Lochem. Wij vinden dat de instandhouding en ontwikkeling van landschap, natuur en soorten rijkdom veel nadrukkelijker aandacht nodig heeft in planontwikkeling en beleid. Zichtbaar voorbeeld is de natuurwinst die wij aan het realiseren zijn op natuurstapsteen Stijgoord. Het resultaat van initiatief nemen, eigenaarschap tonen en zelf de handen uit de mouwen steken. Wij stellen onze kennis graag ter beschikking voor de verdere planontwikkeling van de "Langense Weiden".

Contact:
Stichting Marke Lochem
Barchemseweg 6
7241 JD Lochem
info@MarkeLochem.nl

Marke Lochem
staat klaar
om mee te denken met
uitwerking en inrichting
van het proces
Langense Weiden

Burgerinitiatief natuur- en landschap beheer

DE ONTWIKKELING VAN DE LANGENSE WEIDEN

Aan de oostgrens van de stad Lochem zijn een aantal ontwikkelingen gaande. De gemeente Lochem bereidt daar de nieuwe woonwijk Lochem-Oost voor. De eigenaar van Het Mariabos, een oud beekdalbos op veen en onderdeel van het Gelders Natuur Netwerk, heeft de ambitie om de daar aanwezige bijzondere natuurwaarden minimaal te behouden en als het kan verder te verbeteren/verhogen. Het Waterschap Rijn en IJssel tenslotte werkt aan plannen om de Berkel, tussen Lochem en Borculo, natuurlijker in te richten.

De Stichting Marke Lochem is van mening dat deze 3 ontwikkelingen niet sectoraal moeten worden uitgewerkt, maar in onderlinge samenhang. Dit zal leiden tot maximaal maatschappelijk rendement, maximale leefkwaliteit, een breder draagvlak en meervoudig ruimtegebruik. En wellicht kan er ook nog "werk met werk" gemaakt worden.

In deze brochure schetsen wij hoe wij vanuit ecologisch en hydrologisch perspectief aankijken tegen de 3 genoemde ontwikkelingen en wat in onze ogen de onderlinge samenhang is. De afwatering van de Langense Weiden loopt door het gebied waar de 3 ontwikkelingen plaatsvinden. Wij noemen onze samenhangende zienswijze dan ook "de ontwikkeling van de LANGENSE WEIDEN"

LOCHEM OOST

Voor de inrichting van de nieuwe woonwijk moeten water en bodem sturend zijn. Daarnaast zal er rekening moeten worden gehouden met klimaateffecten zoals droogte, wateroverlast en hittestress. Water sturend maken kan worden ingevuld door de afwatering van de Langense Weiden een prominente rol te geven in het ontwerp van de woonwijk. Verspreid in de wijk kan van deze watergang gebruik gemaakt worden voor hemelwaterbuffers en piekafvoeren. Dit creëert abiotische gradiënten, die bij adequaat beheer resulteren in grotere biodiversiteit. De afwatering van de Langense Weiden wordt hierdoor niet alleen een soort levensader van de natuurinclusieve woonwijk, maar kan zich dan ook ontwikkelen als een verbindend natuurlint tussen de woonwijk Lochem-Oost, het Mariabos en de woonwijk aan de andere kant van de Berkel.

De bodem sturend maken kan worden ingevuld door de woonwijk in te richten op bestaande maaiveldhoogtes. De maaiveldhoogte vooral niet verhogen. Hierdoor wordt de bodem zo min mogelijk vergraven en diepere drooglegging voorkomen.

MARIABOS

Dit bijzondere beekdalbos staat op een zeldzaam bodemtype onder invloed van diepe, regionale kwel vanaf de Lochemse berg. Het is niet voor niets onderdeel van het Gelders Natuur Netwerk. Om de bijzondere natuurwaarden in het Mariabos nog meer tot zijn recht te laten komen is onderzoek wenselijk hoe de grondwaterbewegingen verdergaand geoptimaliseerd en geborgd kunnen worden.

Om te voorkomen dat de woonwijk direct tegen het Mariabos wordt aangebouwd en daardoor een bedreiging gaat worden voor daar aanwezige flora en fauna is het zeer wenselijk dat er een bufferzone met extra bos of vochtig grazige vegetaties tussen de toekomstige bebouwing en Mariabos wordt gecreëerd. Naast de beschermende werking van de bufferzone wordt hierdoor extra natuurwaarde aan het gebied toegevoegd.

BERKELOEVER

De doelstelling voor het watersysteem van de Berkel is gericht op herstel van een halfnatuurlijk beekdallandschap. Verlegging van bestaande kades is daarvoor één van de belangrijke maatregelen zodat er brede gevarieerde natuurvriendelijke oevers en natuurstapstenen kunnen ontstaan. Wat ons betreft wordt de Berkelkade tussen Mariabos en natuurstapsteen Stijgoord vervangen door hoogwaterkerende grond op gemiddeld 50 meter afstand van de waterlijn. Vergroting van dier- en planten variatie wordt bereikt door parallelle bypasses die extra stroming zullen veroorzaken en door in ondiepere delen stenig substraat toe te passen. Hierdoor ontstaat naast de landschappelijke groenzone van de woonwijk een unieke zone voor natuurontwikkeling. Waarin door zorgvuldige geleiding aantrekkelijke belevingsfuncties voor bewoners en recreanten worden gecreëerd.

Wat levert dit op?

Door bij de inrichting van de nieuwe woonwijk water en bodem sturend te laten zijn, de huidige natuurwaarde van het Mariabos te behouden of zelfs te verbeteren en de Berkel ter plaatse anders in te richten waardoor er meer stroming ontstaat en er meer ruimte is voor natuurvriendelijke oevers krijgt de slogan "LOCHEM NATUURLIJK" invulling. De stad Lochem krijgt een nieuwe woonwijk die optimaal is ingepast in de omgeving, waardoor een natuurlijke woonomgeving ontstaat. Reeds aanwezige biodiversiteit wordt beter/groter: zowel op land als in het water ontstaan er kansen voor meer planten-, dier- en vogelsoorten. De aanpassing aan de Berkel zorgt voor meer schoon en gezond water zoals bedoeld in de Kader Richtlijn Water. Het is een stapje op weg naar een drinkbare Berkel. Door met alle betrokken partijen integraal te kijken naar de ontwikkeling van dit gebied wordt bovendien voorkomen dat de belangen van één van de betrokken partijen andere belangen gaat overheersen. Met alle teleurstelling en frustratie die daar bij hoort.

